

GOŚNIEC KRAKOWSKI

CENY OGKOSZEŃ: Po tekście 1 mm w 1 szpalcie (szer. szp. 22 mm) 36 gr. W tekście 1 mm w 1 szpalcie (szer. szp. 72 mm) 3.— Zł. Drobne za słowo 24 gr. (tylko dla osób prywatnych); dla poszku. pracy 20 gr. Pierwsze słowo tłusty druk (najwyżej dwa słowa) 40 gr.

Rok II.

Nr. 27.

Kraków, sobota 3 lutego 1940 r.

Nadesłane, a nie zamówione przez Redakcję rekopisy będą zwracane autorom jedynie wówczas, gdy dołączone zostaną znaczki pocztowe na opłacenie przesyłki zwrotnej.

Wszystkie urzędnicy do przechowywania olejów mineralnych muszą być zgłoszone.

Zabezpieczenie obrotu olejami mineralnymi.

(-) Kraków, 3 lutego. Po myśli zarządzenia Generalnego Gubernatora okupowanych polskich obszarów podlegają natychmiastowej konfiskacie wszystkie urzędnicy i przedmioty, służące do obrotu olejami mineralnymi i ich produktami, a to w celu zabezpieczenia należytego zaopatrzenia w oleje mineralne.

Obowiązkowi temu podlegają w pierwszym rzędzie sklady przechowujące oleje mineralne, ich produkty, urządzenia do tankowania, rezerwoiry naftowe, urządzenia załadunkowe i wyladowcze, węże do tankowania, wagony-cysterny i wozy uliczne do przewożenia olejów mineralnych, oraz ich produktów, beczki żelazne i drewniane, rezerwoiry blaszane i inne, służące do przesyłania i przechowywania olejów mineralnych i ich produktów, jak również lokale przemysłu olejów mineralnych i urzędnicy tychże.

Od konfiskaty są wyłączone przedmioty i urzędnicy, służące celom wojskowym, policyjnym i urzędowym. Szkody wynikłe z powodu powyższego zarządzenia mogą

być zwrócone, przy czym ich ostateczna wysokość ustala kierownik wydziału gospodarczego w Urzędzie Generalnego Gubernatora.

Jeżeli wymienione przedmioty i urzędnicy będą konieczne dla Monopolowego Twa Obrótu Olejami Mineralnymi i Skaz ogr. odp. kierownik wydziału gospodarczego może powierzyć je wymienionemu Twu w postaci najmu lub dzierżawy. — Właściciele urządzeń i przedmiotów, służących obrotowi olejów mineralnych i ich produktów są obowiązani do zgłoszenia tych urządzeń według stanu z dnia 15 stycznia, we właściwym głównym urzędzie obrotu, w terminie ostatecznym do 15 lutego 1940 r.

Napływające z dystryktów ilości bydła będą rozdzielane przez Oddział Wyżywienia i Rolnictwa przy Urzędzie Gen. Gubernatora, który może również wydawać postanowienia, na jakie rynki lub inne miejsca mają zakłady rzeźnicze odstawić swe bydło rzeźne.

Oddział Wyżywienia i Rolnictwa może również decydować, że zakłady, bijące bydło rzeźne i rozdziałające oraz obrabiające mięso mają pokrywać swoje zapotrzebowanie w całości na pewnym oznaczonym rynku. Bydło będzie przydzielane na targowicach. Te zakłady, które nie muszą pokrywać swego zapotrzebowania na targowicach, muszą posiadać zezwolenie naczelnika gminy na wykonywanie uboju. Również dla uboju domowego potrzebne jest zezwolenie naczelnika gminy.

Zabijanie młodych, zdrowych, nadających się do tuczenia sztuk bydła i cieląt, nierogacizny poniżej 80 kg wagi żywej oraz ciężarnych krów, jałówek i swni jest oczywiście zakazane. Drobijanie z konieczności muszą być zatwierdzone przez naczelnika gminy, jednak zezwolenie takie można uzyskać po fakcie, jeżeli zwierzę, wskutek wypadku, poniosło śmierć na miejscu.

Przepisy dotyczące gospodarki bydłem odnoszą się również do gospodarki miedlem i tłuszczami i obejmują oprócz zakładów, zajmujących się wytwarzaniem mleka i owoców oleistych, także zakłady przerabiające te produkty i handlowe. Także i te wszystkie zakłady są zobowiązane celem zabezpieczenia zaopatrzenia, wytworzone przez siebie zapasy oleji oraz nie spotrzebowane dla produkcji i własnej konsumpcji mleko i przetwory mlekowe na żądanie dostarczyć wskazanym władzom, a to celem zapewnienia zorganizowanego rozdziału.

Z dnia na dzień

(-) Kraków, 3 lutego.

Regulacja zagadnienia wyżywienia ludności. W umieszczonych w tej rubryce rozważaniach nad zagadnieniami bieżącymi, konsekwentnie rezygnowaliśmy z budzenia jakiegokolwiek iluzji. Zarówno w przeszłości jak i w ostatnich miesiącach zbyt wiele nieszcześć spadało na Naród Polski, aby to usprawiedliwiało uprawianie polityki złudzeń i by prasa miała naród złudami.

W czasach, kiedy wszyscy odczuwamy skutki wojny i jej konsekwencje, jest naszym obowiązkiem prasy przyzywać czytelnika do myślenia realnego. To też w omawianiu zarządzeń władz niemieckich wystrzegaliśmy się skrupulatnie sugesji, jakoby pokonywanie piętrzących się obecnie trudności było możliwe w drodze kilku rozporządzeń, jakie ukazały się w dniach ostatnich. Przeciwnie. Wskazywaliśmy na to, że tylko krok za krokiem — drogą współpracy wszystkich czynników i społeczeństwa, będzie można opanować trudności, powstające w wielu dziedzinach życia codziennego.

W szczególności dotyczy się to zagadnienia, które może najbardziej odbijać się na każdym z nas — mianowicie zapewnienie dostawy artykułów żywnościowych. Zarządzenia władz niemieckich w tej dziedzinie poczyniły w ciągu kilku zaledwie dni postępy tak poważne, że nie można zamykać oczu na planowość tych poczynań. Trafiające do przekonania ludności, powszechne zrozumienie, przyczyniło się w poważnej mierze do uspokojenia umysłów i wzmożenia zaufania. W ten sposób uczyniono pierwszy krok w kierunku zaspokojenia braków i pokonania biedy.

Oto krótki przegląd pozwoli nam na ilustrację tego, o czym powiedzieliśmy powyżej.

Dotychczas przed kilkoma dniami zdecydowały władze niemieckie do położenia kresu wolnej, liberalnej gospodarczej, którą samo życie skazało na zagładę, bowiem nie była ona zdolną do pokonania powstających z dnia na dzień trudności. Najpierw ukazały się pierwsze zarządzenia, wymierzone przeciw lichwie i dotyczące normowania cen. Ustalono ceny maksymalne na odzież dla pracującej ludności polskiej, stworzono Centrale Gospodarcze.

Ostatnie to zarządzenie, opierające się na doświadczeniach poczynionych w Rzeszy, daje nam przykład dokładnej planowości z jaką władze niemieckie ujmują w swe ręce kwestię regulacji zaopatrzenia ludności w żywność. Niebawem ukazały się trzy dalsze zarządzenia, które niezawodnie są dalszym poważnym krokiem naprzód na drodze zabezpieczenia ludności w Generalnym Gubernatorstwie. Zarządzenia te dotyczą obowiązku tworzenia targowic na bydło w miastach i dostarczania bydła, mleka i tłuszczów do ustalonych punktów centralnych. Te nowe zarządzenia łącznie z już wydanymi zdążają w kierunku: 1) ujęcia zapasów środków żywności i 2) umożliwienia sprawiedliwego podziału między ludność.

Nie można zatem mieć żadnych wątpliwości co do celowości takiego planowego regulowania zaopatrzenia. Nawet bez przesadnego optymizmu można żywić nadzieję, że te wszystkie zarządzenia powoli, ale też zapewne wydadzą pożądane wyniki, tj. pozwolą najszerszym masom społeczeństwa zaopatrzyć się w konieczne do życia środki. Zagadnienie powyższe będzie zatem oparte na mocnych i pewnych podstawach.

Konfiskata składu koksu.

Syberyjska zima zmusza Szwecję do wydania nadzwyczajnych zarządzeń.

Sztokholm, 3 lutego. — Rząd szwedzki podjął energiczne środki celem złagodzenia poważnego położenia na rynku węglowym. Z natychmiastową ważnością zostały zarekwirowane, w nocy ze środka na czwartek, wszystkie sklady koksu szwedzkich gazowni, przy czym skonfiskowano z góry również całą przyszłą produkcję koksu. Równocześnie weszły w życie nowe, podwyższone, ceny maksymalne na węgiel. Za miesiąc luty przyznano jedynie 11 procent zapotrzebowania z lutego 1939.

W Göteborgu podniesiono cenę gazu o 83 procent.

Dalszy etap regulacji zaopatrzenia ludności w środki spożywcze.

Targowica bydła rzeźnego w miastach. — Uporządkowanie gospodarki bydłem, mlekiem i skórami.

(-) Kraków, 3 lutego. — Dalszym krokiem na drodze do dostatecznego i uporządkowanego zaopatrzenia ludności w środki żywności jest wydanie nowych przepisów przez Gen. Gubernatora w sprawie uregulowania gospodarki bydłem, mlekiem i skórami surowymi.

Dla zapewnienia zorganizowanej wymia-

ny towarowej w dziedzinie gospodarki bydłem, zarządzono urządzenie targowic bydłem, a w miastach, które będą dodatkowo wyznaczone, targowic bydłem rzeźnym. Zakłady rzeźne są zobowiązane oddać na żądanie dla zabezpieczenia zaopatrzenia ludności te ilości bydła rzeźnego, które przypadają na te zakłady.

Ścisła neutralność.

Minister spraw zagranicznych Jugosławii a zabranu rady państw bałkańskich.

Rzym, 3 lutego. — Minister spraw zagranicznych Jugosławii Markowicz, w rozmowie z przedstawicielem belgradzkim agencji „Stefanji“ oświadczył na temat najeźmy się niebawem zebrać konferencji państw bałkańskich, że konferencja ta zajmie się w pierwszym rzędzie sprawą utrzymania nadal pokoju i przyjaznych stosunków, jak również problem zlikwidowania spraw spornych. Ustalenia te dowodzą, że państwa bałkańskie otarają się „achować ścisłą neutralność w obecnym konflikcie.

Akcja ta, która opiera się na zrozumieniu własnych i ogólnych interesów, spotkała się z przyjaznym przyjęciem przez czynniki zagraniczne a przede wszystkim znajduje poparcie w polityce włoskiej zmierzającej również do konsolidacji pokojowej na terenie Europy południowo-wschodniej.

Aresztowanie dziennikarza amerykańskiego w Japonii.

Tokio, 3 lutego. — Urząd prasowy ministerstwa spraw zagranicznych zakomunikował w piątek, podczas konferencji prasowej, że amerykański dziennikarz, przedstawiciel agencji I. N. S. — Young, został aresztowany z uwagi na przestępstwo wojskowego prawa karnego.

Podczas swej podróży po Chinach, Young, wielokrotnie podawał nieprawdziwe i kłamliwe wiadomości do I. N. S., jak również do redakcyj pism japońskich, a ponadto rozszerzał pogłoski o zamierzeniach japońskiej armii w Chinach. Wojskowe prawo karne przewiduje w takich wypadkach karę do trzech lat więzienia dla obywatela.

Dotychczas nie zdecydowano, czy Young będzie odpowiadał za powyższe przestępstwo przed sądem cywilnym, czy też przed wojskowym.

Codzienna lista strat.

Nowe wypadki zatonięć okrętów.

Rzym, 3 lutego. — Angielska łódź straży przybrzeżnej „Waeit Duceon“ została zatopiona przez niemieckich lotników. Ośmiu ludzi załogi zginęło w odmętach morza.

Amsterdam, 3 lutego. — Do portu Vlissingen przybył holenderski parowiec „Rian“, który przywiózł na swoim pokładzie 18 ludzi załogi uzbrojonego okrętu brytyjskiego „Highwave“ pojemności 1178 ton. Okręt „Highwave“ został zatopiony we wtorek u wybrzeży Anglii przez bombowce niemieckie.

Amsterdam, 3 lutego. — We wtorek wylądował na wschodnim wybrzeżu Anglii 15 marynarzy, którzy zdołali się uratować po zatonięciu przez niemieckich lotników parowca „Royal Crown“ z Newcaetel. (Pojemność okrętu wynosiła 4364 ton). Marynarze ci opowiadali, że niemiecki samolot przelatywał bardzo nisko nad okrętem, zrzucając bomby, przy czym kanonier parowca „Royal Crown“ został zabity, zanim zdołał wystrzelić ze swego działka. Druga bomba zniszczyła maszyny okrętowe. Znajdujący się w pobliżu okręt holenderski „Rian“ zdołał uratować część załogi.

Ateń, 3 lutego. — We środę rano wydarzyła się na angielskim parowcu „Abbey“ (pojemności 12.000 ton), eksplozja, która pociągnęła za sobą olbrzymie szkody. Okręt wioził ładunek

żelaza, który załadował w porcie Limne na wyspie Euboea, z przeznaczeniem do Anglii. Na pomoc uszkodzonemu parowcowi wyruszyły dwa okręty ratownicze. Fakt, iż wybuch nastąpił właśnie w komorach, przeznaczonych na ładunek, dowodzi, że założono tam bombę zegarową. Sytuacja okrętu jest bardzo poważna.

Amsterdam, 3 lutego. — Wiadomości, nadeszłe z Londynu, potwierdzają fakt zatonięcia parowca angielskiego „Royal Crown“ (4.364 ton) oraz brytyjskiego okrętu-cysterny „Vaclite“ (5.026 ton).

Ole, 3 lutego. — Parowiec norwesk „Fingal“ (2137 ton) zatonął podczas podróży z Norwegii do Irlandji po eksplozji wewnątrz okrętu. Katastrofa wydarzyła się u wybrzeży Szkocji. Całą załogę zdołano uratować.

Kopenhaga, 3 lutego. — Duńskie zjednoczone towarzystwo żeglugi donosi, że parowiec „Vidal“, będący własnością towarzystwa, najechał w czasie podróży z Anglii do Danji we środę na minę i we czwartek rano zatonął. Z 23 ludzi załogi 8 zdołało się uratować przy pomocy płynącego obok okrętu, natomiast co do pozostałych 15 marynarzy zachodzi obawa, że ponieśli śmierć. Wśród zaginionych znajduje się również kapitan okrętu.

Wezły ścisłej współpracy łączą Japonię z Niemcami i Włochami.

Minister spraw zagranicznych Arita o podstawach japońskiej polityki, zmierzającej do zaprowadzenia nowego porządku w Europie i wschodniej Azji.

Tokjo, 3 lutego. — Minister spraw zagranicznych Japonii Arita wygłosił w parlamencie japońskim mowę, w której m. in. oświadczył: nasza polityka zmierza do ustabilizowania stosunków we wschodniej Azji i do połączenia naszych sił z siłami nowych Chin. Powstał tam nowy ruch, pragnący utrzymania pokoju a niebawem zostanie powołany do życia centralny rząd pod kierownictwem Wang-Ching-Weia.

Mandżukuo jest związane z naszym krajem węzłami nierozdzielnej przyjaźni. Znajduje się ono na drodze od obłędów stanowiących mocarstwo w Azji wschodniej. Poprawa, która ostatnio zaszła w stosunkach między Japonią a Rosją Sowiecką, pozwala nam na praktyczne i konkretne rozwiązanie problemów, które znajdują się obecnie na porządku dziennym.

Od grudnia specjalny wydział pracuje nad ustalaniem prowizorycznej granicy między Mandżukuo i Mongolją w spornej strefie. Poza to rząd japoński stara się o szybkie utworzenie specjalnej podkomisji, której zadaniem byłoby nie tylko wytyczenie granicy w strefie Nomonhan, ale także uregulowanie całej granicy między Mandżukuo a terenem sowieckim. W ten sposób można uniknąć w przyszłości wszelkich sporów i uregulować na drodze pokojowej wszelkie nieporozumienia. Przez uregulowanie tych spraw nastąpiłaby zupełna pacyfikacja na wszystkich odcinkach granicy między Mandżukuo i Mongolją z jednej strony, a między Mandżukuo i Sowjetami z drugiej. Obecnie toczą się również rokowania w sprawie japońsko-sowieckiego układu handlowego, przez co należy się spodziewać pomyślnego ich zakończenia.

Od szeregu już lat stosunki między Japonią, Niemcami i Włochami są bardzo serdeczne. Sympatją, jaką kraj ten okazał Japonii, związały nasze państwo z niemi węzłami głębokiej przyjaźni. Będziemy kontynuowali politykę ścisłej współpracy z temi mocarstwami.

Ustępujemy przeprowadzić

nowy układ handlowy z Ameryką.

Niestety stosunki handlowe między naszymi dwoma krajami od dnia 26 stycznia nie posiadają odpowiedniego podkładu traktatowego. Praktycznie jednak stosunki te pozostały bez zmian.

Rząd japoński stosuje poza to wszelkie stojące mu do dyspozycji środki, aby chronić interesy i prawa obcych mocarstw na terenie Chin. Z tego też względu nasze siły zbrojne musiały ponieść pewne uszczerbki strategiczne. Mamy jednak zamiar dolożyć dalszych starań, żywiąc nadzieję, że stosunki japońsko-amerykańskie znowu oprą się na normalnej podstawie, to znaczy na podstawie układu.

Japonja musi wyteżyć wszystkie siły, aby powiększyć swój handel wywozowy i zapewnić sobie zapasy koniecznych surowców. Od chwili wybuchu wojny w Europie można stwierdzić, że polityka gospodarcza państw wojujących nie tylko

wpłynęła ujemnie na nasz handel wywozowy i przywozowy, ale także, że niektóre metody, przekraczające prawa przyśługujące państwu prowadzącym wojnę, zmierzają do zniszczenia wolności naszego handlu i wolności mórz. Dlatego też rząd japoński złoży najostrejszy protest u rządów państw wchodzących w rachubę, i jest gotowym do zastosowania innych metod dla ochrony japońskich praw handlowych.

Odnosnie do powodów wybuchu wojny w Europie

oświadczył Arita: Kto wie, czy wojna ta nie została ostatecznie spowodowana przez fakt, iż niektóre narody planowały

się na zamiarach utrzymania niesprawiedliwego i nierozsądnego „status quo” w zakresie narodowości, religii, obszarów, źródeł pomocniczych, handlu, emigracji i t. d., podczas gdy równocześnie stosowały ekskluzywną politykę, nadużywając swego mocarstwowego stanowiska.

Nie można się spodziewać prawdziwego i opierającego się na sprawiedliwości pokoju światowego, zanim zrealizowane zostaną do gruntu. Dopiero wówczas wszystkie kraje znajdą swoje słusne im należące się miejsce w wielkiej rodzinie państw. Obecnie, kiedy w Europie z całym naciskiem postawiono żądanie zaprowadzenia nowego porządku i gdy tendencja zaprowadzenia tego samego nowego porządku w Azji wschodniej zaczyna robić postępy, wydaje się według naszej opinii, że ludzkość ma wyjątkową okazję do zbadania całości sytuacji.

Fala niepokojów i zamieszek w Indiach.

Wspólne demonstracje Hindusów i Muzułmanów przeciwko uciskowi Anglików.

Genoa, 3 lutego. — Trwające od szeregu tygodni zamieszki w wielu okolicach Indji zyskały ostatnio na intensywność w związku z uroczystościami, związanymi z hinduskim świętem niezawisłości. W wielu miejscowościach odbyły się burzliwe demonstracje, które tylko z trudem udawało się stłumić oddziałom wojsk angielskich. Występami żołnierzy angielskich przeciwko bezbronnej ludności hinduskiej były tym razem bardziej brutalne i bezwzględne niż poprzednio.

W całym szeregu miejscowości odbyły się z racji hinduskiego święta niezawisłości masowe zebrania, na które napływały tysięczne tłumy zwolenników narodowego ruchu nacjonalistycznego. W przemówieniach, jakie na tych zebraniach wygłoszono, z naciskiem podkreślano, że Anglja obrabowała naród hinduski nie tylko z wolności, ale w sposób świadomy zrujnowała na polu gospodarczym, czyniąc Hindusów politycznie bezbronni.

Wódz hinduskiej partji kongresowej Pandit Nehru oświadczył na jednym z wieców, że dopóty nie może być mowy o jakiegokolwiek pogodzie z Wielką Brytanią, dopóki nie znana ona niezawisłość Indji. O polityce Indji mogą mówić jedynie Hindusi, o przyszłości Indji może decydować zebranie konstytucyjnego parlamentu, w którym znajdują się Indzie.

wybrani swobodnie i bez jakiegokolwiek presji.

Prezydent kongresu hinduskiego Rajendra Prasad odczytał oświadczenie, w którym m. in. powiedziano: „Anglije twierdzą, że prowadzą walkę za wolność i pokój. W rzeczywistości są Anglije narodem, który chce uczynić ze wszystkich narodów posłusznych sobie ułomników, tak jak to uczynił z 350 milionami Hindusów, których traktuje jako niewolników, których obrabowuje, obraża, poniża, zatrąwa alkoholem i opium i wreszcie pozwala im umierać w ućdy. — To nazywają Anglije „Pokojem i wolnością”.

Na szczególną uwagę zasługuje fakt, że na tych zebraniach obecni byli zarówno Hindusi jak i muzułmanie, którzy wspólnie demonstrowali przeciwko uciskowi i terrorowi angielskiemu.

W Holandii potwierdzają sukcesy lotnictwa niemieckiego.

Amsterdam, 3 lutego. — Wśród uzbrojonych okrętów angielskich, które w ub.

wtorek zostały zaatakowane u wschodniego wybrzeża Anglii przez lotników niemieckich, nadołwał się angielski transportowiec naftowy „British Triumph” (8.500 ton r.) i angielski statek węglowy „Coryton” (4.553 t. r.).

Typowo demokratyczne zachowanie się Anglii.

Stanowisko wobec incydentu „Asama Maru” absurdalne i bezsensowne.

(=) Hsinking, 3 lutego. — W artykule wstępnym omawia dziennik „Hsinking Niezi Niczi” stanowisko Anglii wobec incydentu z okrętem „Asama Maru” i określiła je jako „absurdalne i bezsensowne”. — Takie stanowisko jest typowo demokratyczne. Anglija myśli tylko o sobie. Naczelnym prawem Anglii jest egoizm, podczas gdy zasady moralne schodzą na plan drugi.

Pomyślny przebieg rosyjsko-japońskich rokowań w Charbinie.

Tokjo, 3 lutego. — Rzecznik japońskiego ministerstwa spraw zagranicznych oświadczył w sprawie rokowań rosyjsko-japońskich w Charbinie, że rozmowy będą prowadzone w przyjaznej atmosferze. Powołano dwie podkomisje, które niebawem się spotkają. Jedną z nich zajmie się rozstrzygnięciem ogólnych spraw granicznych między Mandżukuo a Unją Sowiecką, podczas gdy celem drugiej będzie rozpatrzenie normalizacji wypadków granicznych. Podkomisja, która miała poleceń uregulowania granicy pod Nomonhan, w dniu 31 stycznia wstrzymała na krótko swe prace.

Głosy prasy norweskiej o straszach w angielskiej strefie śmierci.

Oslo, 3 lutego. — Ośrodkiem, około którego koncentruje się uwaga prasy norweskiej jest fakt, że w ciągu ub. tygodnia Norwegia została dotknięta utratą aż 6 okrętów.

W sprawie tej pisze „Aften Bladet”, że Norwegowie ponieśli w ciągu tygodnia o wiele większe ofiary aniżeli wojujące mocarstwa na froncie zachodnim. Wogóle zaczynają się w Oslo poważnie zastanawiać nad znacznymi stratami w angielskiej strefie śmiertelnej.

Rozbudowa floty Stanów Zjednoczonych.

Waszyngton 3 lutego. — Wydział marynarki parlamentu przyjął we środę plan rozbudowy floty, który przewiduje wybudowanie w ciągu dwóch najbliższych lat 21 okrętów wojennych, 22 pomocniczych okrętów wojennych i zwiększenie przeznaczonej dla marynarki floty powietrznej do wysokości co najmniej 4.500 samolotów. Łączna kosztą oceniane są na sumę 665 milionów dolarów. Przewodniczący wydziału Vinson wyjaśnił, że to byłoby wszystko, co Stany Zjednoczone mogłyby wybudować w przeciągu dwóch lat.

Zaproponowany początkowo przez rząd plan zwiększenia siły floty o 25 procent, przewidywał budowę 77 okrętów wojennych i tylnych okrętów pomocniczych o łącznych kosztach 1,3 miliardów dolarów, w ciągu najbliższych sześciu lat.

Unieszkodliwiono 550 min pływających.

Kopenhaga, 3 lutego. — Od chwili wybuchu wojny unieszkodliwiono u duńskiego wybrzeża około 550 angielskich min oderwanych. Z tej liczby około 80 u zachodnich wybrzeży Jutlandji. Aczkolwiek niszczenie tych min było połączone z niebezpieczeństwem, gdyż wśród min znajdowały się również miny nieznanego typu, nie doszło na szczęście do wypadków.

Anegdota z życia Beethovena.

Wielki malarz tonów, Beethoven, był niezmiernym oryginałem. Wiele się na to złożyło: jego cygańskie życie (podczas pobytu w Wiedniu 50 razy zmieniał mieszkanie), nieuleczalna wczesna głuchota, no i wreszcie geniusz.

Beethoven był człowiekiem niezmiernie roztargnionym, o czym świadczy następująca anegdota:

W r. 1824 poszedł do menażerji we Wiedniu i zatopił się zupełnie w oglądaniu lwów. Nadchodzą znajomi, niejacy Streicherowie, obydwójce starszokowie, a z nimi mała dziewczynka. Po przywitaniu pyta Beethoven Streichera:

— Kto to ta mała?

— Moja wnuczka.

Beethoven podniósł małą, całował ze łzami w oczach i rzekł:

— Szczęśliwy z pana ojciec...

* * *

Beethoven lubił bardzo przechadzkę. Podczas tych przechadzek zatapiał się zupełnie w tworzeniu i cały świat go nie obchodził. Tak pewnego razu pod Wiedniem jechał wóz, zaprzężony w woły, gdy nadszedł Beethoven. Muzyk zbliżał się coraz bardziej, gestykulu-

jąc bardzo żywo rękami, krzycząc i śpiewając naprzemiennie.

— Trochę ciszej — woła chłop.

Naturalnie, że Beethoven nic nie słyszał, ani siebie, ani chłopca. Na ten niezwykły jednak widok woły się spłoszyły i zaczęły pędzić po stoku. Z wielkim trudem udało się chłopcu uspokoić tak flegmatyczne zresztą zwierzęta i jechał dalej. Znowu jednakowoż na skrócie drogi ukazują się Beethoven, jeszcze bardziej śpiewający i jeszcze straszliwiej wymachując rękami.

Próżno chłop wołał i groził. Woły z zadarzonymi ogonami poleciały w kierunku zamku, skąd wyruszyły. Opowiedziawszy właścicielowi zamku o tem całym zajściu, dowiedział się, że tym, który nastraszył jego woły, jest nikt inny, jak tylko Beethoven. Na to chłop:

— Beethoven... ale ten ma całkiem pomylone w głowie.

* * *

Innym razem to roztargnienie naraziło go na nieprzyjemną historję.

Było to w Wiener-Neustadt. Komisarzowi policji raportuje żandarm, że aresztował jakiegoś osobnika, bez kapelusza, w starym wyszarżym surducie, który nie posiada dokumentów, a bezustannie się „wydziera”, że jest Beethovenem.

Komisarz nakazał zatrzymać tego człowieka do następnego dnia.

Tymczasem o 11 w nocy straż zaalarmowała komisarza, że aresztowany nie daje spokoju, awanturuje się w niesłychany sposób

i oświadcza, że pragnie, ażeby przywołać pana Herzoga, dyrektora instytutu muzycznego z Wiener-Neustadt, celem zidentyfikowania jego osoby.

I tak się stało. Przywołany Herzog rozpoznał w aresztowanym Beethovena, którego naturalnie natychmiast wypuszczono na wolność.

Następnego dnia odwiedził Beethovena burmistrz, wyraził swoje ubolewanie z powodu tego, co zaszło, polecił p. Herzogowi zaopatrzyć go w porządne ubranie i odwiedzić do Baden, miejsca ówczesnego jego zamieszkania.

W jaki sposób do tego przyszło? Oto owego dnia wyszedł Beethoven bez kapelusza w starym surducie na spacer. Ciągłe w zamyśleniu szedł wzdłuż kanału, a wieczór znalazł się pod bramą Węgierską w Wiener-Neustadt. Żandarmi spostrzegli go, jak zaglądał w cudze okna, więc aresztowano go.

Gdy się tłumaczył, że jest Beethovenem, odpowiedział mu żandarm:

— Właśnie, oberwanem jesteś, a nie Beethovenem. Beethoven tak nie wygląda.

* * *

Dla poznania wielkich ludzi, cenna jest znajomość ich przyzwyczajęń i nałogów.

Beethoven był wielkim amatorem ciętłeciny. Za potrawą tą tak przepadał, że pewien nakładca muzyczny, chcąc się przypodobać Beethovenowi, posłał mu z Wiednia do Baden porcję zimnej ciętłeciny, doskonale upieczonej i tak go tem ucieszył, że Beethoven od dawał mu w nakład swoje utwory. Na winie

Beethoven się nie rozumiał. Dla niego wino było tem lepsze, im było droższe.

Uwielbiał natomiast kawę, która wówczas pod koniec XVIII w. była stanowczo rzeczą nową. Nie pozwalał nikomu zaparzać kawy. Sztuka ta zaś była dlań jakimś uroczystym obrzędem. Więc przedewszystkiem niezmiernie skrupulatnie odliczał 60 złarenek kawy na jedną filiżankę i następnie przystępował do samego aktu. O maszynce do kawy wyraża się w pewnym liście w następujący sposób:

„Jest to specjalnie urządzenie, w którym gorąca para z taką siłą przesadza rozpuszczony aromat przez bibułę, że ani „atom” tego aromatu nie pozostaje w wyługowanym proszku kawowym, przez co uzyskuje się oszczędność na sile i czasie”.

Jak się więc dowiadujemy, jako filtru w maszynce do kawy używano wówczas... bibuły.

Beethoven zmieniał służbę co kilka lub kilkanaście dni. Nic więc dziwnego, że często zmuszony był jadać w restauracjach. To też nie było w Wiedniu restauracji, w którejby nie jadał Nieraz mu się zdarzało, że w towarzystwie był tak zatopiony rozmową, iż nie tknął zupełnie przyniesionych potraw, pozwolił je odnieść zpowrotem, płacił za nie i wychodził.

Nie zawsze był on takim wygodnym gościem. Nieraz, gdy jaja były zbyt twarde, cisnął je kelnerom na głowę. Niejednokrotnie też otwierał okno i wyrzucał niesmaczne potrawy przez okno.

— 0 —

Z osiedla Nomadów — stolicą państwa.

Z dziejów miasta Kabul.

Kraków, w lutym.

Aczkolwiek dotychczasowy przebieg wojny nie wykazuje możliwości rozszerzenia działań wojennych na inne tereny, to jednak uwaga całego świata zwraca się coraz bardziej ku wschodowi, jako tej części kontynentu azjatyckiego, gdzie każdej chwili grozi wybuch wielkiej pożogi dziejowej.

Przyczyną tego podnieconego nastroju jest to, że ludy tamtejsze, od setek lat uciskane bądź przez egoistycznych absolutnych władców, bądź też przez łupiących kraje najeźdźców, budzą się powoli z wiekowego uśpienia i rozpoczynają walkę o wolność.

Niektóre czynniki ogólno-swiatowe chciałyby wywołać zamieszanie na tych terenach, aby móc je wykorzystać dla własnych interesów, ale bardziej prawdopodobnym jest, że cała ta akcja skieruje się właśnie przeciwko tym czynnikom, gotując im wielkie niespodzianki. Do krajów tego rodzaju należy

Afganistan.

Znany go dobrze z uwagi na odwiedziny popularnego króla Amanllaha, który jednak skutkiem swych zbyt gwałtownych zapędów reformistycznych, został obalony przez konserwatywnie usposobione sfery afgańskich kapłanów.

Stolica Afganistanu — Kabul, jeszcze dziesięć lat temu była niemal zupełnie odciętą od świata, ponieważ całe państwo afgańskie unikało obcych wpływów. Dwie inwazje angielskie, które w latach 1839 i 1879 przeszły przez kraj, nie dokonały niczego. Jedynym śladem ich pobytu było zburzenie dwóch najważniejszych budowli a mianowicie wielkiego bazaru i pałacu Bala Hissara. W r. 1747 szczepki afgańskie wybrały sobie króla z obecnie panującej rodziny Durani. Drugi z rządu król afgański przeniósł swoją stolicę z Kandaharu do Kabulu w r. 1773.

Już dawniej jednak Kabul należał do rzędu wybitnych miast.

Jego początki sięgają czasów Aleksandra Wielkiego.

Dla wielkich zdobywców świata, których drogi krzyżowały się na terenach afgańskich, Kabul był jednak tylko punktem węzłowym na drodze do Indji. Większe znaczenie nadał Kabulowi król Mongołów Baber, który tutaj złożył swoje królestwo i z Kabulu podejmował wypady na Indje.

Baber był zachwycony klimatem Kabulu. W swoich wspomnieniach napisał, że na całym świecie niema równie pięknej i przyjemnej miejscowości. Ale i on nawet nie pozostał po sobie trwałych budowli. Zresztą na przyszłość stało mu ubóstwo kraju, który nie posiadał ani złomów marmuru, ani też wielkich lasów. Domy wznoszono jedynie z gliny, która szybko rozpadała się.

Pozatem rozwojowi Kabulu przeszkadzało w dużej mierze usposobienie mieszkańców, wśród których nie znajdowali się ani artyści, ani budowniczości. Pokutowała w ich krwi tęsknota do ustawicznych wędrówek. Dziesiątki lat krwawych sporów o tron również nie były pomyslną okolicznością, która by umożliwiła rozbudowę miasta. Utrata wielkich i bogatych prowincji indyjskich spowodowała zubożenie dworu królewskiego, brak było pieniędzy na trwalsze inwestycje. Emirowie musieli ograniczyć swoje ambitne plany dorównania bardziej cywilizowanym krajom, budując jedynie skromne, konieczne dla administrowania państwem budynki.

Dopiero Amanullah usiłował wprowadzić nowoczesne zwyczaje do tego zacofanego kraju. Pracę swoją rozwijał on jednak zbyt energicznie, to też wkrótce musiał pożegnać się z tronem. Rozpoczęte przez niego inwestycje pozostały nieukończone. Dziewięć miesięcy panowania rabunkowo usposobionego jego następcy wprowadziły do kraju zupełny zastój. Jego rządy spowodowały dalsze zubożenie ludności i miasta, gdyż nowy władca rządził zbyt egoistycznie, mając na widoku jedynie własne wzbogacenie się.

Obecnie rząd usiłuje naprawić zło, ale stoi przed bardzo poważnym zadaniem, gdyż kraj nie posiada bogactw naturalnych.

Nie mając kopalni ani węgla ani żelaza, musi niemal wszystko sprowadzać z zagranicy.

Nie można się więc dziwić, że przysłówie, popularne w Kabulu, bardzo pesymistycznie wyraża się o tem mieście. Mówi ono, że gdy diabeł Bóg wypędził z nieba — to spadł on właśnie na Kabul.

Dzisiaj jeszcze warunki w Kabulu są opłakane. Jeśli nawet znajdziemy gdzieś dom, który ma pretensję do nazywania się nowoczesnym, to okaże się, że w domu tym brak jest klamek i zamków u drzwi i okien. Wiatr hula po pustych pokojach. Tylko gdzieś gdzie znajdują się piece, opalane drzewem, którego stopy stoją u drzwi. Woda w wodociągach nie płynie, gdyż z uwagi na trudności, wodociągi miejskie funkcjonują tylko przez dwie godziny dziennie. Dom zbudowany jest na podmurówianiu kamiennym z cegiel, wypalanych na słońcu. Podłogi, sfabrykowane z mieszaniny cementu i gliny, mają wiele rys i pęknięć. Jeśli nawet jest łazien-

ka — to nlema w niej pieca. Kuchnia znajduje się w małym budynku, przytępionym niejako do głównej budowli. Potrawy gotuje się na otwartym ognisku, na które trzeba dobrze uważać, by je nie zgasił wiatr, wpadający przez pozabawione szyb okna.

Tu i ówdzie przy domach gości zagranicznych stoją warty żołnierskie.

Żołnierze mieszkają w lepiankach.

w których obok drzwi, znajdują się otwory dla przewietrzania. Na otwartych ogniskach żołnierze pieką sobie chleb z mąki, którą otrzymują jako część żołdu. W lepiankach tych niema mebli. Żołnierze muszą odpoczywać, siedząc, lub leżąc wprost na ziemi.

W południe, które oznajmia wystrzał armatni, wszyscy przerywają pracę. Następuje

Pałac królewski w Kabulu.

godzinna przerwa obiadowa, w czasie której mieszkańcy Kabulu spożywają swoje skromne pożywienie.

Gdy pada deszcz — ulice miasta przemieniają się w błotniste kałnże. Ale mieszkańcy miasta niewiele z tego robią, gdyż okna wszystkich niemal domów wychodzą na piękne ogrody i trawniki, zakładane na podwórzach. Tu i ówdzie znajdują się nawet baseny, wypełnione wodą.

Obcy przybysz nie znajdzie w Kabulu nowoczesnego komfortu.

Pokój w hotelu przedstawia się nad wyraz skromnie, niema wielkich restauracji, ani kawiarni, gdzieby można spędzać wolne chwile.

who nie ma przepisanej latarni, lub też, kto nie zna hasła. Każdy tego rodzaju wędrowiec nocny zabierany jest na odwach policyjny, gdzie musi spędzić niewygodną noc.

Jeśli taka przygoda trafi się gościowi z zagranicy, wówczas zachodzą dwie ewentualności. Jeśli trafi się na uprzejmego oficera policji, wówczas odstawia on gościa pod opieką policjanta do hotelu. Jeśli jednak officer jest wyjątkowo surowym i przestrzegającym przepisy, wówczas gość musi spędzić noc na posterunku policji, czekając na wschód słońca, aby móc otrzymać posiłek w postaci szklanki herbaty i kawałka chleba.

Takim jest życie w Kabulu, stolicy państwa Afganów.

Pokłosie mowy Führera w Moskwie.

Zadnemu zagranicznemu męczowi stanu nie poświęciła prasa sowiecka tyle miejsca na swych szpaltach.

Moskwa, 3 lutego. Mowę Führera, wygłoszoną w dniu przejścia władzy, przyniosła prasa moskiewska w obszernych streszczeniach.

Zaznaczyć należy, że nie było jeszcze wypadku, aby dzienniki sowieckie poświęciły tyle miejsca mowie zagranicznego meża stanu, przyczem ważniejsze ustępy mowy Führera, zwłaszcza dotyczące Anglii, cytowane były w dosłownym brzmieniu. Na specjalne podkreślenie zasłużyły sobie również szczegóły, odnoszące się do polityki powojennej Anglii oraz te, które dotyczyły celów wojennych Anglii i Francji. Odnosi się więc wrażenie, że prasa sowiecka w ten sposób uważała za stosowne poinformować ogół społeczeństwa rosyjskiego o przyczynach i znaczeniu walki Niemiec o lepszą przyszłość.

Niemniej zostały podkreślone, ujęte w sposób bardzo sarkastyczny, uwagi Führera pod adresem Chamberlaina i Churchilla. W Moskwie oceniono je jednoznacznie jako całkowicie słuszne. Oświadczenie Führera, dotyczące stosunków, łączących Niemcy z Unią Sowiecką, podane w dosłownym brzmieniu. Szczególnie podkreślono te wszystkie ustępy, w których była mowa o wysiłkach plutokracji angielskiej i francuskiej, zmierzających do poróżnienia z sobą Niemiec i Rosji.

Prasa słowacka pod znakiem mowy Führera.

Bratysława, 3 lutego. — Cała prasa słowacka pozostaje pod wrażeniem mowy Führera, przyczem ponownie podkreśla się moralną i militarną przewagę Niemiec w obecnym konflikcie.

„Slovak“ pisze w jednym ze swych artykułów, porównując mowę Adolfa Hitlera z mowami Chamberlaina, Daladiera czy Churchilla, że zachodzi wybitna różnica między nową a starą Europą. Hitler mówi jedynie o zapewnieniu praw narodu niemieckiego. Poza wszystkimi słowami Hitlera stoi fakt, że po każdym jego słowie następuje czyn.

„Slovenska Pravda“ pisze podobnie, a mianowicie zaznacza, że wartość i znaczenie każdej mowy Führera można najlepiej ocenić według echa, jakie wywołuje. Podczas gdy mowa zachodnich mężów stanu pozostała bez echa, a prasa światowa wspominała o nich w najlepszym razie w dwóch lub trzech zdaniach, to mowa Führera nie tylko oczekiwane z wielkim napięciem przez cały świat, nawet przez państwa nieprzyjacielskie, ale także są przez prasę światową odpowiednio oceniane.

Fala strajków w Anglii.

Nedza socjalna w twierdzy kapitalizmu.

Amsterdam, 3 lutego. Postępowanie rządu angielskiego wobec angielskich robotników na wielu terenach doprowadziło do wybuchu strajku. Tak np. robotnicy trzech fabryk samolotów w okręgu londyńskim opuścili swoje warsztaty celem zaprotestowania przeciwko odrzuceniu ich żądań w sprawie płac.

Zawsze Najtańszy
HOTEL „ASTORIA“
pokoje od 6 zł.
Warszawa Chmielna 49

Strajk wybuchł także przed niedawnym czasem w kopalni Upton pod South Elmsale. Powodem wybuchu strajku było zwolnienie z posady jednego z urzędników kopalni. — Strajk przybrał dlatego te bardzo ostre formy, ponieważ zarząd kopalni nie zgodził się na dostarczenie strajkującym środków żywności na teren kopalni. Według doniesień „Daily Herald“ głód doprowadził do tego, że niektórzy usiłowali pożywić się otrębami, przeznaczonymi dla koni, zatrudnionych w kopalni (!). Wreszcie zarząd kopalni zwołał z pracy 100 robotników, którzy w przepisany terminie nie opuścili zakładów.

Poważne zbrojenia.

Japonja ogłasza plan sześciolletni.

Tokjo, 3 lutego. — Ministerstwo wojny i ministerstwo marynarki ogłosiły plan sześciolletni, który przewiduje wzmocnienie armji i marynarki japońskiej.

Kosztyorys planu obejmują kwoty 11 miliardów yen, z których równe części przypadają na armję i na marynarkę. Plan wzmocnienia armji przewiduje rozbudowę obrony narodowej, reorganizację floty lotniczej i ulepszenie zbrojeń. Na obronę narodową przeznaczono kwotę — 3.171.438.000 yen, na reorganizację floty powietrznej 1.426.024.000 yen, a na ulepszenie zbrojeń 816.418.000 yen.

Plan marynarki obejmuje budowę okrętów, ulepszenia urządzeń portowych, budowę dodatkowych eskadr lotniczych marynarki oraz modernizację okrętów wojennych. Na budowę okrętów przeznaczono 3.458.798.000 yen, na ulepszenia urządzeń portowych 988.222.000 yen, na nowe samoloty marynarki 519.743.000 yen, a na modernizację okrętów wojennych 436.703.000 yen.

Ponieważ parlament przyznał już 8 miliardów yen na powyższe cele, przeto będzie musiał jeszcze dodatkowo zgodzić się na wydatkowanie 2.664.549.000 yen.

Nieustanna walka Arabów.

Moskwa, 3 lutego. — W artykule pt. „Uspokojenie w Palestynie“ przynosi organ związków zawodowych „Trust“ opis stosunków, panujących w Palestynie.

Pismo przy tej okazji stwierdza, że mimo najostrzejszych represyj, nie ustają Arabowie w kampanji przeciwko angielskiemu władztwu w Palestynie. Ludność arabska dąży wszelkimi środkami do zrzucenia z siebie jarzma imperjalistycznego panowania angielskiego. Z chwilą wybuchu wojny dają się zauważyć poza momentami natury politycznej również tarcia gospodarcze, bowiem skazana na wywóz na rynki zagraniczne produkcja tego kraju, ostatnio natrafia na poważne trudności. Jedynymi w Palestynie popierającymi zamierzenia londyńskiej City to syjoniści, którzy odgrywają w kraju jedynie rolę „agentury“ imperjalizmu brytyjskiego. To też nie można się dziwić, że bezpośrednio po wybuchu wojny przesłał przywódca syjonistów Neumann telegram do Chamberlaina, w którym to telegramie dał wyraz gotowości organizacji syjonistycznej udzielenia jaknajdalej idącego poparcia swym angielskim panom.

Poprawne stosunki sąsiedzkie między Węgrami a Słowacją.

Budapest, 3 lutego. — W dniu 5 lutego br. rozpoczyna się w Szczyrbskim Jeziorze w Wysockich Tatrach węgiersko-słowackie pertraktacje, dotyczące bieżących zagadnień natury pieniężnej, zarówno państwowych jak i prywatnych, sprawy opodatkowania, otwierania oddziałów filijnych banków po obu stronach granicy państwowej, towarzystw ubezpieczeniowych, związków kredytowych, kas włościańskich i in., w wypadkach jeśli te zagadnienia dotyczą terenów, które w wyniku nowego rozgraniczenia, jakie nastąpiło w roku ubiegłym, tego wymagają.

Fakt, że wspomniane rokowania odbywają się już obecnie są dowodem tego, jak poważnej poprawie uległa atmosfera polityczna i gospodarcza między Węgrami i Słowacją i jak szybko powracają do normalizacji sąsiedzkie stosunki między obydwu krajami.

Czterech robotników bośniackich zatrutych gazem.

Belgrad, 3 lutego. — Czterech robotników rozpalilo ogień w swej izbie w Banjaluce, w zachodniej Bośni, celem ogrzania się. Podczas snu robotnicy ulegli śmiertelnemu zatruciu gazem, wydobywającym się z otwartego pieca.

Historia Alfreda Nobla.

Idealizm wynalazcy dynamitu.

Straszliwy wybuch, jaki zdarzył się w roku 1864 w Vinterviken, wstrząsnął nie tylko murami małej, miścisny szwedzkiej, lecz także opinią całego świata.

Kraków, w lutym.

Rządy i parlamenty wszystkich państw zaniepokojone były w najwyższym stopniu. Jako oficjalny powód tych obaw podawano wprawdzie troskę o bezpieczeństwo publiczne, zagrożone badaniami nieostrożnych uczonych, w gruncie rzeczy obawiano się jednak tajemniczych materyj wybuchowych, które kryły w sobie poważne niebezpieczeństwo dla wszystkich armij, uzbrojonych po sam czubek nosa. Europę. Obawy były tym większe, że jakoś w tym samym czasie wydarzyły się dwie inne eksplozje, w Niemczech i Ameryce. Nie dziwnego zatem, że napięcie doszło do punktu wrzenia, wciągając w orbitę namietnych dyskusyj nie tylko mężów stanu i dziennikarzy, lecz także szarych obywateli.

Tylko mimowolny sprawca wybuchu w Vinterviken, endem po prostu ocalały z katastrofy, nie brał udziału w tych dyskusjach, lecz zacisnąwszy zęby, miłośkiem zabrał się do odbudowy swej fabryki. Wbrew odmiennym pozorom eksplozja w Vinterviken była dla niego sygnałem powodzenia i zapowiedzią przyszłej fortuny. Wybuch, który zniweczył prawie cały jego majątek był nie zamierzonym oczywiście, ale za to jaskrawym dowodem skuteczności poszukiwań naukowych, którym się poświęcił, studiując w ciągu szeregu lat zagadnienie związków eksplozywnych.

Człowiekiem tym był Alfred B. Nobel. Ojciec jego, inżynier szwedzki, nie znalazłszy zatrudnienia w ojczyźnie, osiadł w r. 1837 w Petersburgu i założył tu niewielki zakład mechaniczny. W chwilach wolnych od pracy zarobkowej zajmował się Emanuel Nobel działalnością wynalazczą, której nwieńczeniem była obserwacja, że gliceryna poddana działaniu kwasu azotowego i siarkowego wytwarza bezbarwny i bezwonny płyn o słodkim smaku. Odkrywszy, że płyn ten (nazwany przez niego nitrogliceryną) wybuchu bardzo gwałtownie gdy jest silnie wstrząśnięty, powziął Nobel-senior zamiar praktycznego wykorzystania swego wynalazku. Projekt złożony w Petersburskim ministerstwie wojny uzyskał aprobatę cara i wkrótce potem inż. Emanuel Nobel został zaangażowany przez Rosję dla założenia torped obronnych w porcie kronsztadzki.

Jakie powody poróżniły go z rządem carskim, próżnoby tego dziś doświadczyć, dość na tym, że w r. 1859 opuszcza Nobla Petersburg i powraca do Sztokholmu. W drodze do ojczyzny towarzyszy mu najmłodszy z 8 synów, Alfred Bernard, naówczas już 26-letni absolwent uniwersytetu petersburskiego.

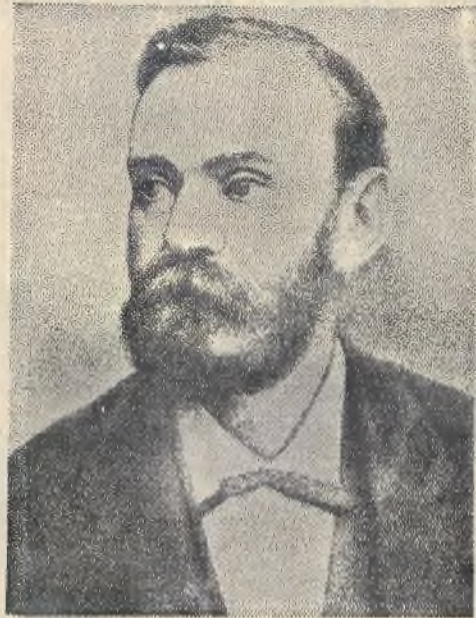
Po przybyciu do kraju i uzupełnieniu tam studiów poświęca się Alfred Nobel badaniami nad materiałami wybuchowymi. Punktem wyjścia staje się dla niego wynalazek ojca — nitrogliceryna, która wskutek zbyt gwałtownych i nieobliczalnych wybuchów nie przedstawiała większych wartości praktycznych, a dziś używana jest w czystej formie bodaj już tylko jako środek leczniczy na astmę i migrenę.

W rezultacie długotrwałych i niebezpiecznych badań przerwanym pamiętnym wybuchem w Vinterviken doszedł Nobel do wniosku, że najskuteczniejszym sposobem osłabienia siły wybuchu nitrogliceryny jest zmieszanie jej z ziemią okrzemkową, ni jednej wady czystej nitrogliceryny ani jednej wady czystej nitrogliceryny nazwał Nobel dynamitem.

Wynalazek dynamitu był ukoronowaniem, ale bynajmniej nie zamknięciem działalności naukowej Alfreda Nobla. — Pragnąc „aby świat przeraził się strasznych skutków wojny” prowadzi w dalszym ciągu badania nad materiałami wybuchowymi. Rezultatem tych poszukiwań jest wynalazek żelatyny dynamitowej i prochu bezdymnego, które wywarły stanowczy wpływ na uzbrojenie współczesnych armij, decydując o ich obecnej taktyce wojennej.

Od tego czasu fortuna Nobla zaczyna się powiększać z zawrotną, lawinową szybkością. Dziesiątki fabryk dynamitu rozlanych po całej kuli ziemskiej i pozostających pod zarządem Nobel Dynamite Trust Company oraz wytwórni sprzętu wojennego w Bofors (Szwecja) ze słynną odlewnią działają stają się powolnymi pionkami na szachownicy jego wielkich, rozgalezionych interesów. Konjunktura dla tej produkcji jest wyjątkowo pomyślna. Rozwijający się przemysł górniczy i komunikacyjny zużywał coraz więcej dynamitu, ale nie pokrywa to oczywiście całkowitej produkcji wielkiego trustu. Na szczęście dla Nobla, koniec zeszłego i początek obecnego stulecia to epoka zawiłych aliansów politycznych i wzmożonych zbrojeń związanych z rywalizacją dwóch zarysowujących się potęg militarnych Europy. Od czasów wojny domowej między północnymi i południowymi stanami Ameryki aż do wielkiej wojny europejskiej nie milknie ani na chwilę warkot broni palnej. W naj-

rozmaitszych punktach globu ziemskiego wznoszą się ku niebu małe i wielkie obłoki dymu prochowego. Agenci Nobelkrud A. B. są niestrudzeni, przebiegając tysiące kilometrów przy pomocy najróżniejszych środków lokomocji i sprzedając na raty lub za gotówkę śmierć ukrytą między sypkami grudkami prochu. Fabryki dostarczają broni palnej, ale bez pomocy produktów Nobla jest ona tylko bezwartościowym sprzętem...

Alfred Nobel.

To też majątek Nobla rośnie stale. Za pośrednictwem starszych swych braci, Roberta i Ludwika, finansuje eksploatację ropy naftowej w Baku, stając się na przełomie ostatnich stuleci jednym z najpotężniejszych producentów świata. Ostatnie lata swego życia spędza za granicą, początkowo w St. Sevan pod Paryżem a

następnie w San Remo i poświęca się dalszym studjom chemicznym, dokonyując jeszcze kilku ulepszeń w produkcji sztucznego kauczuku oraz w sztuce fotograficznej. Jego technika zdejmowania planów topograficznych przy świetle wybuchających rac stanowiła niezmiernie cenny nabytek dla tajnego wywiadu politycznego.

Zdobytego majątku nie zużył Nobel na swoje własne potrzeby, które były niezmiernie skromne. Chętnie popierał natomiast badaczy, ponosząc np. połowę kosztów słynnej wyprawy balonowej Andreego do bieguna północnego.

Równie szlachetne motywy kierowały Noblem, gdy tworzył swą wielką Fundację. „Nie pragnę bynajmniej — pisał w swym testamentie — rozdrabniać funduszy na małe nagrody, nie dające trwałych korzyści, lecz pragnę całkowicie zabezpieczyć byt zasłużonych jednostek i dać im możność dalszej pracy i rozwoju. Nie zapisuję nic ludziom czynu — zapis mógłby tylko osłabić ich wolę — pragnę natomiast dopomóc marzyтелям, tak mało zdolnym do walki z życiem”.

Zgodnie z wola Nobla, cały majątek jego wyrażający się imponującą cyfrą 32 milionów koron szwedzkich (ok. 75 milionów złotych) ulokowany został w bankach skandynawskich, a doroczny zysk z odsetek podzielony na pięć równych części była corocznie przyznawany osobom najbardziej zasłużonym dla ludzkości w zakresie fizyki, chemii, medycyny, literatury („za dzieła o dażnościach idealistycznych”) i propagandy pokoju. Każda nagroda wynosiła 115 tys. koron (ok. 320 tysięcy złotych) przyznawana była najrzadziej raz na 5 lat.

Idealizm, jakim przeświadczył jest testament Nobla przyświecał całej jego działalności. Mimo ogromnych sum, jakie mu ofiarowano, nie chciał nigdy przystąpić do rządu prawa wyłącznej produkcji swych materiałów wybuchowych. Sceptycznie powiadał, że kierował się wolałami na uzyskanie jak największych dochodów.

Angielski dziennik przestrzega przed lekceważeniem Niemiec.

„Shanghai Times” o mowie Führera.

Szanghaj, 3 lutego. — O wrażeniu jakie wywarła mowa Führera pisze angielski dziennik „Shanghai Times”, że należy sobie zdać jasno sprawę z tego, iż naród niemiecki zważył i zdecydowanie stoi u boku swego kierownictwa w walce przeciwko mocarstwom zachodnim.

W artykule wstępnym, poświęconym mowie Führera, dziennik podkreśla, że naród niemiecki jest bezwzględnie przekonany, iż niemiecka przestrzeń życiowa została ograniczona przez egoistyczną Anglię i Francję i że to przekonanie daje narodowi niemieckiemu siłę nie do pokonania. Ta przestroga przed lekceważeniem Rzo-

szy jako przeciwnika wojennego. Jest dlatego szczególnie znamienita, ponieważ artykuł wstępny „Shanghai Times” został napisany przez Anglika, stanowiąc tem samym przeciwieństwo do dzienników zbliżonych do angielskich kół urzędowych.

Wszystkie państwa bałkańskie nastroszone pokojowo.

Prasa jugosłowiańska pod znakiem konferencji belgradzkiej.

(—) Belgrad, 3 lutego. — Dzienniki jugosłowiańskie pozostają całkowicie pod znakiem rozpoczętej w ub. piątek w Belgradzie sesji Ententy bałkańskiej. Dzienniki publikują oświadczenia greckiego premiera i ministra spraw zagranicznych Metaxasa, tureckiego ministra spraw zagran. Saracoglu i rumuńskiego ministra spraw zagr. Gafencu, będącego przewodniczącym rady Ententy bałkańskiej, w których wyra-

żone są życzenia utrzymania pokoju w tej części Europy. Półurzędowa „Vreme” w artykule wstępnym podkreśla, że dzieło bardziej niż kiedykolwiek narody i państwa bałkańskie pragną strzec wyłączenia swoich interesów narodowych w konflikcie, jaki ogarnia zachodnią Europę. Ich neutralność jest wynikiem zdecydowanej woli zachowania niezależności, niepodległości i pokoju, jak i obrony swej wolności.

Obawy Tempsa.

Zapowiada się na katastrofę.

Poważna sytuacja rolnictwa we Francji. Nie powtórzy się „Cud nad Marną”.

Bruksela, 3 lutego. Rolnictwo we Francji znalazło się w sytuacji poprostu tragicznej. O tej sprawie wypowiadał się zarówno ugrupowania prawicy jak i lewicy całkowicie zgodne zdanie. Przez kilkanaście dniami występował socjaldemokrata utrzymujący w tonie alarmującym apel pod adresem rządu. W jakimś czasie potem pułko-

wnik de la Rogue, człowiek najbardziej do tego uprawniony, przedłożył nie mniej stanowczo skargę w tej samej materii. Długo czas panowała zupełna cisza. Dostawca wczoraj zabrał z kolei głos oficjalny „Temps”, aby zapowiedzieć zbliżającą się wielkimi krokami katastrofę i w ostatniej chwili poruszył do głębi dotych-

Naturalny rynek zbytu.

„Jugosłowiański Kurier” o naradach ententy bałkańskiej.

Belgrad, 3 lutego. W związku z obradami państw ententy bałkańskiej stwierdza dziennik gospodarczy „Jugosłowiański Kurier”, że na porządku dziennym obrad znajdują się napewno problemy gospodarcze, ponieważ wszystkie państwa bałkańskie posiadają strukturę wybitnie rolniczą i ta napewno w najbliższym czasie ulegnie zmianie.

Jest zrozumiałe, że państwa bałkańskie starają się o zdobycie dla swych produktów rolniczych naturalnych rynków środkowo-europejskich, zwłaszcza niemieckich. Ani obecnie, ani też w przyszłości niema widoków na zwiększenie eksportu produktów rolniczych z państw bałkańskich do zachodniej Europy, ponieważ natrafiliby tam na zbyt silną konkurencję amerykańską. Ponadto sprawa eksportu państw bałkańskich spotyka się ciągle Jeszcze z brakiem porozumienia w państwach zachodniej Europy.

czas całkiem głuchych na te wołania państw z ministerstw i sztabów generalnych.

Oświadczenia i wywody „Tempsa” posiadają walory ważkiego dokumentu chwili. Nasza wieksza własność ziemską miała do pokonania poważne trudności związane z mobilizacją. Istnieje możliwość wykorzystania sił roboczych z zagranicy. Ale dobrych chęci zupełnie nie wykorzystano, aczkolwiek nie było innego środka, by zaspokoić zapotrzebowanie w tym względzie. Rekwizycja koni, którą w wielu wypadkach odbywała się w sposób nagły i niewłaściwy, pozbawiła rolników niezbędnych sił pomocniczych. Ta ofiara zaborców rolników o wiele więcej, gdy się dowiedzieli o bezcelowości wydanych w tym względzie zarządzeń. Działy się poważne nadużycia z dostawami, które musiały być wykonywane bez słowa sprzeciwu. Uzupełnienia dodatku nie pozostawiały wiele do życzenia. W naszych ośrodkach rolniczych we Francji środkowej, na zachodzie i południ-wschodzie, w których to dzielnicach przeważają przede wszystkim mniejsze gospodarstwa i drobne zagrody, sytuacja jest o wiele gorsza niż na północy i wschodzie. Żony gospodarstwie, które pozostały na miejscu z drobnymi dziećmi, nie są w stanie uczynić więcej jak tylko zająć się bydlęciem. Nie mają one pojęcia zarówno o orce jak i o zasiewach. Jak więc mogą one utrzymać bydlę, skoro żniwo z roku 1939 już się wyczerpała, a do żniw w roku 1940 nie poczyniono dotąd żadnych przygotowań? Należy więc podjąć natychmiast energiczne kroki, aby gospodarstwa rolne utrzymać przynajmniej na takim poziomie, który nie wroży najbliższemu upadku i bez przekraczania się do zabiegów, które mogłyby wyzerować nasz byt narodowy. Jeśli trudności tego rodzaju będą wleciały to w ich wyniku trzeba będzie dopatrywać się przegranej. Potrzebujemy bowiem coraz więcej „amunicji żelazkowej”.

O tem że francuskie dowództwo wojskowe zabiłoby w czasie ulicznej ucieczki w dziedzinie gospodarczej i rolniczej, ale i wojskowej, zdaje się wynikać z treści innego artykułu, zamieszczonego w tymże samym numerze „Tempsa” w którym samowładca wojskowy w sposób bezwzględny burzy ślepa wiara Francuzów w możliwość „drugiego cudu nad Marną”. Charakter bitwy nad Marną nie może być brany za wzór bowiem to może się skończyć wielką klęską. Należy stać się nie do pierwszeństwa w akcji, jak długo tylko na to pozwalają okoliczności. Owierniacy ofensywe wódz armji ma w reku dwa atuty: może mianowicie według swego upodobania koncentrować oddziały wojsk na obranych odcinkach, może też uciekać się do zaskoczeń. Kto natomiast stale oczekuje chwili, aby być zaatakowanym a sam nie wie, w którym to miejscu nastąpi, musi się liczyć ze stałym rozprzekowaniem oddziałów wojskowych, tak również z tem, że może być każdej chwili zastawiany. Z wojskowego punktu widzenia, pojęciem napaściwością jest opóźnianie przeciwnika, kto natomiast zadawał się tylko temu, aby odparowywać ciępy, będzie się musiał czuć jako ten słabszy.

Neutralność Rumunii postanowiona.

Odprawa Rumunii plotkarskim informacjom Anglii i Francji.

Bukareszt, 3 lutego. — W związku z nastawiliwymi atakami prasy angielskiej i francuskiej na Rumunię w sprawie ustanowienia komisariatu olejów ziemnych, przyniosły dzienniki rumuńskie obszerne artykuły, w których podniosły, że ta sprawa jest zagadnieniem wyłącznie wewnętrznej polityki gospodarczej Rumunii, podktykowanym koniecznością bieżącej chwili.

Nawiązując do tej sprawy, organ ministra spraw zagranicznych Gafencu, dziennik „Temps”, rozprawił się w obszernym artykule z napaściwymi windościami prasy angielskiej i francuskiej która uprawę ustanowienia komisariatu olejów ziemnych przedstawiła w świetle wręcz odmiennym, co miałyby oznaczać zmianę w orientacji obecnej polityki zagranicznej Rumunii. Pismo oświadcza, że sprawa neutralności Rumunii jest rzeczą bezwzględnie postanowioną i że Rumunja będzie ją utrzymywała na wszystkich odcinkach swego życia politycznego i gospodarczego.

Na froncie walki z nędzą.

Reorganizacja akcji opieki społecznej w Generalnem Gubernatorstwie.

Amerykańska inicjatywa zostanie uwzględniona w nowych planach.

(=) Kraków, 3 lutego. W sali rektorskiej uniwersytetu w Krakowie odbyła się onegdaj konferencja przybyłych do Krakowa przedstawicieli amerykańskiego Czerwonego Krzyża...

Ze strony władz niemieckich byli obecni: pełnomocnik urzędu spraw zagranicznych poseł p. n. von Wühlisch, pełnomocnik niemieckiego Czerwonego Krzyża przy Gen. Gubernatorstwie...

Ze strony polskiej byli obecni: przedstawiciel polskiego Czerwonego Krzyża Czesław Zukiewicz i prof. dr. Godlewski, z ramienia miejskiego komitetu pomocy dla dzieci i młodzieży...

Płk. dr. Sanna powitał zebranych i podkreślił, że celem zebrania jest przyjscie z pomocą cierpiącej nędze polskiej ludności.

co może być jednak skuteczne tylko przy ściślejszej współpracy wszystkich organizacji. Tylko przy rzeczywistym współdziałaniu wszystkich, zajmujących się opieką...

Mr. Nicholson oświadczył, że akcja pomocy reprezentowanej przez niego organizacji już została wdrożona i już w krótkim czasie...

Mr. Gamble oświadczył, że początkowo konferencja miała się odbyć we Wrocławiu, lecz na zaproszenie Gen. Gubernatora...

Kierownik państwowego urzędu opieki w Gen. Gubernatorstwie dr. Arkt dał przegląd zarządzeń, planowanych celem ulepszenia i lepszego zorganizowania polskiej opieki społecznej.

Naczelny Komitet Pomocy

w składzie pięciu do sześciu osób. Tej naczelnej organizacji będą podlegały w poszczególnych dystryktach podobnie zorganizowane komitety pomocy.

Zaproponowana przez delegatów Amerykańskiej akcji pomocy będzie w ten sposób wprowadzona w życie, że przedstawiciele amerykańskich organizacji będą pozostawali w kontakcie z niemieckim Czerwonym Krzyżem w Berlinie...

Milicja narodowa.

Prasa rzymska w 17 rocznicę założenia milicji faszystowskiej.

Rzym, 3 lutego. W 17 rocznicę założenia milicji faszystowskiej, przypadającą na dzień 31 stycznia, prasa rzymska wieczorna stała wyłącznie pod znakiem tego pamiętnego dnia.

Szef sztabu Lutze, który brał udział w zeszłorocznym święcie, wystosował, w związku z 17 rocznicą założenia faszystowskiej milicji, telegram, w imieniu wielko-niemieckich organizacji S. A., do Mussoliniego...

strony wejście w bezpośrednie porozumienie z projektowanym Naczelnym Komitetem Pomocy przy Gen. Gubernatorstwie.

Z kolei przedstawiciele różnych polskich organizacji dobroczynnych dali przegląd swej działalności.

Okazało się przytem, że możność udzielania pomocy i jej skuteczność wobec wielkiej nędzy, panującej jeszcze w szerokich kręgach ludności jest ograniczona do szczytnych ram...

Amerykanie nie chcą być wciągnięci w orbitę wojny.

Oświadczenie ministra wojny Stanów Zjednoczonych

(=) Waszyngton, 3 lutego. W ub. wtorek w St. Louis wygłosił minister wojny Stanów Zjednoczonych mr. Woodring dłuższe przemówienie polityczne, w którym wyraził przekonanie narodu amerykańskiego...

Chociaż Stany Zjednoczone zachowują neutralność, wojna w Europie przyniosła im poważne przesilenie w gospodarce narodowej.

dziejzinach polskiego życia państwowego, tak i w tej dziedzinie wychodzą na jaw braki, a to z tego powodu, ponieważ pojęcie wspólnoty narodowej, urzeczywistnionej w Niemczech przez narodowy socjalizm...

Dobra wola u klerujących polskich czynników — jak można było wywnioskować z wywodów polskich referentów — niewątpliwie istnieje i wobec tego można uważać za pewne, że przy ścisłej współpracy...

Płk. dr. Sanna zamykając posiedzenie, mógł, po odbyciu powtórnej rozmowy z obu Amerykanami zapewnić zebranych, że cel konferencji i podróży pp. Nicholsona i Gamble został w pełni wypełniony.

Trzęsienie ziemi pod Salonikami.

Ateny, 3 lutego. — W okolicach Katherini, o 3 godzinny drogi z Salonik, miało miejsce trzęsienie ziemi. Według dotychczasowych doniesień, zawałto się pięć domów, podczas gdy po...

nad 20 budynków zostało zniszczonych. Mieszkańcy, ogarnięci paniką, pośpiesznie opuścili swoje mieszkania. Pierwszej pomocy udzieliły Saloniki. Trzęsienie ziemi trwa w dalszym ciągu.

Nowa fala burz śnieżnych nad Jugosławią.

Belgrad, 3 lutego. Całą Jugosławię nawiedziła nowa fala opadów śnieżnych. Także i Węgry cierpią bardzo skutkiem wielkich mrozów i znacznych opadów śnieżnych.

panują w lecie tropikalne upały, termometr wykazywał 16 stopni mrozu.

Straszliwe burze śnieżne, które nawiedziły całą Jugosławię, odcieły od świata dziesiątki wiosek w południowej Serbii i Bośni, ale także i całe miasta pozbawiły komunikacji.

Na Węgrzech śnieg pada bez przerwy od 24 godzin. Jest to już trzeci tego rodzaju wypadek w ciągu ostatnich 14 dni.

Zastój, spowodowany przez opady śnieżne, na liniach kolejowych i szosach, powiększa, istniejący już od dwóch tygodni, brak węgla. Stolica Węgier otrzymała na zaledwie dwie trzecie swego normalnego zapotrzebowania węgla.

Ofiary lawiny w Alpach.

Insbuck, 3 lutego. — Powyżej schroniska Iss pod Patscherkofel, spadająca lawina zaskoczyła 5 narciarzy, zasypując ich bez śladu.

Narciarze, przebywający w schronisku na Patscherkofel natychmiast pośpieszyli z pomocą. Dzięki natychmiastowej pomocy udało się uratować życie czterem z prócz zasypanych narciarzy.

Pożar w szwedzkim domu obłąkanych.

Sztokholm, 3 lutego. — W domu obłąkanych w pobliżu Sztokholmu wybuchł pożar. Trzy osoby poniosły śmierć, spalone żywcem przez pożar, dziesięć odniosło poważne rany.

Belgijski szef sztabu gen. ustąpił.

(=) Bruksela, 3 lutego. — Szef belgijskiego sztabu generalnego van der Borghen ustąpił.

Syberyjskie mrozy w Stanach Zjedn.

(=) Waszyngton, 3 lutego. Od dziesięciu dni pozostaje stolica związkowa Stanów Zjednoczonych pod wpływem silnych mrozów, jakich nie notowano od kilku lat.

Całkowity zastój komunikacji w Anglii.

Od 5 dni podróźni odcięci od świata.

Nowy Jork, 3 lutego. Przechodzący w Anglii korespondenci dzienników amerykańskich donoszą swym plectom o całkowitym bezładzie w jaki popadły środki lokomotyw w całym kraju, a co pozostaje w związku z potężnymi mrozami i zadykami śnieżnymi...

śniegu pociągu, jedynie małą gospodę, w której nie było można dostać nic do zjedzenia. Właścicielka tej gospody przedostała się do urzędu pocztowego, skąd nadała alarmujący telegram do Londynu z prośbą o przyjscie podróźnym, wśród których było również wiele dzieci, z szybka pomocą, bowiem wszystkim grozi śmierć głodowa z powodu wyczerpania się na miejscu środków żywności.

Nie jest wykluczone, że w tej samej sytuacji znaleźli się podróźni wielu innych pociągów, o czym narazie brak jakiegokolwiek wiadomości. Trzeba bytem podkreślić, że wskutek mrozów i śnieżyc połączenia telefoniczne i telegraficzne uległy przerwie. Zupełnie przypadkowo nadeszła wiadomość o losie pewnego autobusu, bę...

czego w drodze z Glasgow do Londynu. W ciągu przeszło 20 godzin leżał on na drodze bez jakiegokolwiek pomocy. Kiedy wreszcie przybyła pomoc, niemal wszyscy podróźni byli tak wyczerpani, że nie mogli się poruszać i trzeba było przenosić ich na noszach.

Jak donoszą z Londynu, komunikacja kolejowa między Londynem a Szkocją dotąd nie została podjęta.

Silny ogień artylerii rosyjskiej na półwyspie Karelskim.

Sztokholm, 3 lutego. Według doniesień fińskiego komunikatu wojskowego Rosjanie mają stale atakować pozycje Finów na półwyspie Karelskim pod Taipale i na północny wschód od jeziora Ladoga.

Doniesienia z frontu mówią o silnym ogniu artylerii rosyjskiej na półwyspie Karelskim. W stosunku do materiałowego wkładu Rosjan — ogień artylerii fińskiej ma być bardzo nieznaczny.

W lutym nie udziela się koncesyj monopolowych.

Jak się dowiadujemy, główny urząd celny w Krakowie (Hauptzollamt), nie będzie przyjmował w miesiącu lutym br. podań o nadanie koncesyj na sprzedaż wyrobów włóczanych i tytoniowych.

Trzy nowe urzędy pocztowe uruchomiono w Warszawie.

Warszawa, 3 lutego. Aby nadać potrzebom ruchu pocztowego w Warszawie, otwarto, obok sześciu dotychczas istniejących urzędów pocztowych, trzy nowe, a mianowicie urzędy pocztowe S 36 w Czerniakowie, NO 9 na Brudnie i NO 24 w Targówku.

Jak się dowiadujemy w najbliższych dniach ma być podjętym na nowo pocztowy ruch przekazowo-pieniężny. Zostanie także uruchomiony dział skrytek pocztowych, które będzie można wynajmować.

Wielki budynek głównego urzędu pocztowego przy pl. Napoleona, który bardzo ucierpiał skutkiem działań wojennych, został ostatnio odnowiony, tak, że można było przenieść biura z dotychczasowych pomieszczeń w oficynie do pięknych sal głównego budynku.

Przeziębienie

Dr. K. GOLONKA

specjalista w chorobach nerwowych przyjmuje od 3-5 Kraków, ul. Mikołajska 9.

Dr TADEUSZ MICHNIEWICZ

Lekarz chorób kobiecych i położnik, Kraków, ul. Andrzeja Potockiego 12, I p. Telefon 130-82 — (dawnie Dr. Jakobson) Ordynuje od godziny 10-12 i od 15-18 8619 Ulgi dla Uchodźców i Urzędników Państwowych

Dr med. Zofia Strzeméška

Asystent Państw. Szkoły Położnych przy Klinice Położ. U. J. 3431 ordynuje w położnictwie i chor. kobiecych Kraków, ul. Długa 6.

Podaje do ogólnej wiadomości, iż objąłem stanowisko

generalnego inspektora Towarzystwa Ubezpieczeń „Silesia” S. A.

Dyrekcja Okręgowa w Krakowie I załatwiam wszelkie ubezpieczenia najkorzystniej, szybko i dokładnie. Wiktor Stanisław ZARZECKI. Mieszkanie: Kraków, Senatorska 18/7, tel. 222-86. Biuro: Baszowa 10 tel. 101-84. 8499

„PINUZAN”

pod gwarancją leczy choroby płuc, krztlicę, nawet zastarzałą, zapalenie, kaszel, astmę zadawnioną, katarzoidalną, choroby nerwowe — Pinuzan wypróbowany w klinikach uniwersyteckich jako środek skuteczny przy wszystkich chorobach — Prawdziwy Pinuzan do nabycia tylko w Laboratorium Przyrod. Lecznictwem: Kraków (stary), Rynek Kleparski 6 m. 3. 8047

ZNACZKI POCZTOWE

zanim sprzedasz, spytaj mnie. Piątę największe 6-motorskie ceny. Florjańska 5. m. 16 od 3-5. 8618

